

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **Ing. J. H., Ph.D., MBA**, zastoupen Mgr. Evou Grabarczykovou, advokátkou se sídlem Pellicova 1, 602 00 Brno, proti žalovanému: **Policie ČR, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje**, se sídlem Kounicova 687/24, 611 32 Brno, týkající se žaloby na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 27. 4. 2018, č. j. 31 A 24/2018 - 91,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Předcházející řízení

[1] Příslušník Policie České republiky, Městského ředitelství policie Brno, 4. oddělení obecné kriminality (dále také jen „policejní orgán“) vykázal dne 2. 12. 2017 v 18:50 hodin žalobce ze společného obydlí na dobu 10 dnů, konkrétně z bytu v domě na adrese Š. 605/5, X B., jakož i z jeho bezprostředního okolí do vzdálenosti 100 metrů všemi směry od domu na výše uvedené adrese a z celé ulice Š. v B., dle § 44 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Policii ČR“). Proti tomuto vykázání podal žalobce dne 5. 12. 2017 podle § 44 odst. 5 zákona o Policii

ČR písemné námitky, které byly odmítnuty vyrozuměním Městského ředitelství policie Brno, Kanceláře ředitele ze dne 11. 12. 2017, č. j. KRPB-278587-1/ČJ-2017-0602KR-VAV.

[2] Žalobce se u Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) domáhal určení, že zásah Policie České republiky, Městského ředitelství policie Brno, 4. oddělení obecné kriminality, ze dne 2. 12. 2017, jímž byl vykázán z bytu v domě na adrese Š. 605/5, X B., jakož i z jeho bezprostředního okolí, byl nezákonný.

[3] Rozsudkem ze dne 27. 4. 2018, č. j. 31 A 24/2018 - 91 (dále jen „napadený rozsudek“), krajský soud žalobu zamítl. Nejdříve se zabýval výkladem ustanovení § 44 zákona o Policii ČR a srovnal policejní vykázání dle tohoto ustanovení se soudním vykázáním předběžným opatřením dle § 400 a násl. zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „z. ř. s.“). Přestože předmět ochrany jsou v případě policejního vykázání i soudního vykázání stejné, potřebná míra zjištění nežádoucího jednání násilné osoby se pro aplikaci toho kterého institutu liší. Zatímco v případě policejního vykázání je nutná existence „důvodného předpokladu“ budoucího ohrožení chráněných hodnot, v případě soudního vykázání je potřeba osvědčit přímo existenci tvrzeného domácího násilí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2013, č. j. 6 As 62/2012 - 18). Institut policejního vykázání má preventivní charakter a nižší míru požadované pravděpodobnosti budoucího útoku ohrožující osoby, a tedy i relativně nižší důkazní standard než je tomu v případě vydání předběžného opatření dle § 400 a násl. z. ř. s.

[4] Krajský soud s odkazem na příslušnou judikaturu konstatoval, že policejní vykázání musí vycházet z konkrétní objektivní skutečnosti, která nasvědčuje pravděpodobnosti budoucího útoku vykázané osoby. Čím méně má správní orgán k dispozici skutkových zjištění k posouzení dané otázky, tím vyšší nároky musí klást na důvěryhodnost a vnitřní bezrozpornost vysvětlení podaného ohroženou osobou. Vzal také v úvahu, že k policejnímu vykázání dochází často v časové tísní, v emotivně vypjatých, proměnlivých situacích a že rozsah objektivních skutečností, jež jsou v danou chvíli zasahujícím policistům dostupné, je značně omezen. Nepochybně dochází k zásahu do práv vykázané osoby, ale v nižší míře než v případě soudního vykázání, neboť soudní vykázání trvá po dobu alespoň jednoho měsíce, zatímco délka trvání policejního vykázání činí deset dnů. Účelem policejního vykázání je předejít potenciálním útokům vůči ohrožené osobě, nikoli sankcionovat již proběhnuvší jednání násilné osoby. Dále je pro posouzení zákonnosti policejního vykázání irelevantní, zda vztah družky a žalobce byl již řešen orgánem veřejné moci či pomocnou organizací.

[5] V projednávané věci zasahující policisté přistoupili k policejnímu vykázání žalobce ze společného obydlí primárně na základě výpovědí poskytnutých družkou žalobce, její matkou a sestrou. Tyto výpovědi si vzájemně neodporovaly, podávaly ucelený obraz o soužití žalobce a jeho družky. V daném případě nebylo vykázání odůvodněno toliko tvrzením osob o hrozícím nebezpečí ze strany ohrožující osoby. Jednou z nepominutelných objektivních skutečností je, že družka žalobce dne 1. 12. 2017, tedy den před vykázáním, odešla i s jejich nezletilými dětmi z bytu, ve kterém společně pobývali, ke své sestře a její rodině. Tuto skutečnost žádná ze stran nesporně, naopak, byl to sám žalobce, kdo inicioval zapojení policejních orgánů do této věci. Ke kontaktu družky

pokračování

žalobce s policií zjevně nedošlo s prvotním úmyslem požádat o vykázaní žalobce. Došlo k němu až v důsledku oznámení žalobce policii o tom, že družka i s dětmi opustila jejich společné obydlí, kdy se družka žalobce dostavila na Městské ředitelství Brno k podání vysvětlení. Proto také nic nenasvědčuje scénáři tvrzenému žalobcem, že si jeho družka měla předem připravit odpovědi na dotazník diagnostické metody SARA DN pro bližší orientaci v problematice a upravit odpovědi na tento dotazník v neprospěch žalobce. Zasahující policisté jsou při rozhodování o policejním vykázaní povinni užít pro co nejpresnější zhodnocení rizik budoucího nebezpečí soubor otázek SARA DN. Volná dostupnost znění těchto otázek potenciálním obětem domácího násilí nemá vliv ani na povinnost policistů této metody užít, ani na vyhodnocení odpovědí dotazované osoby, které probíhá vždy s ohledem na okolnosti a specifika konkrétního případu a není pouze triviálním úkonem jako sečtení bodů. Jelikož družka podala vysvětlení policii na základě iniciativy žalobce, nic nenasvědčuje tomu, že by od počátku plánovala požádat o vykázaní žalobce a na tuto možnost se cíleně připravovala.

[6] Dle soudu z výpovědí poskytnutých družkou žalobce nic nenasvědčuje její nevěrohodnosti. Jejím tvrzením kromě její matky a sestry na místě přísvedčily i její dvě nezletilé děti. Poskytnuté výpovědi nejsou vnitřně rozporné, lze je logicky zasadit do kontextu proběhnuvších událostí. Naopak je z nich patrný kritický pohled družky také na její vlastní jednání. Místní šetření provedené dne 2. 12. 2017 v domě společného obydlí žalobce a jeho družky stvrzuje, že zasahující policisté nerezignovali na zjištění co nejširšího okruhu skutečností potenciálně způsobilých přispět k relevantnímu rozhodnutí o vykázaní. Byť získané výpovědi nepřispěly k bližšímu objasnění věci, na druhou stranu však ani nezavdaly zasahujícím policistům pochybnosti o pravdivosti či věrohodnosti tvrzení poskytnutých družkou žalobce.

[7] Krajský soud dále přihlédl i ke skutečnosti, že žalobce k věci odmítl vypovídat. Byť je takový postup jeho právem a nemůže mu být přičítán k tíži, ani on sám na místě nijak nezpochybnil výpověď poskytnutou jeho družkou. Přirozenou reakcí toho, kdo bezpečně ví, že výpověď o něm poskytnutá blízkou osobou orgánu veřejné moci je nepravdivá, nepřesná či zmatečná, je tendence projevit s tím nesouhlas, uvést skutečnosti „na pravou míru“, či nabídnout možnou motivaci či jiný důvod, pro který daná osoba vypovídá v jeho neprospěch (obdobně též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2013, č. j. 1 As 83/2013 - 64). Žalobce však nerozporoval skutečnosti zjištěné zasahujícími policisty, nenabídl žádnou jinou skutkovou verzi případu, nenavrl žádné důkazy, které by mohly tvrzení, resp. věrohodnost, jeho družky vyvrátit či zpochybnit. Neučinil-li tak a nevyužil svého práva se k věci vyjádřit, neměli policisté k dispozici jinou skutkovou variantu, než tu, kterou uvedla družka žalobce a která byla naprosto věrohodná.

[8] Krajský soud zdůraznil, že po zasahujících policistech nelze vyžadovat, aby před přikročením k policejnímu vykázaní nabyli úplné jistoty, že nebude-li násilná osoba vykázána, dopustí se nebezpečného útoku proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvláště závažného útoku proti lidské důstojnosti na osobě ohrožené. Takový přístup by ve svém důsledku znamenal neaplikovatelnost institutu policejního vykázaní. Postačilo zjištění, že družka se svými dětmi nejprve opustila obydlí sdílené se žalobcem, dále pak vysvětlení, že družka žalobce poskytla policii a jež potvrdila její matka i sestra a také její

děti, jakož i výsledky diagnostického manuálu SARA DN. Naopak žalobce se k rozhodným skutečnostem odmítl jakkoli vyjádřit. Požadavek na zjišťování více relevantních informací potřebných k vykázání žalobce by popřel preventivní účel tohoto institutu a vedl by již ke znemožnění jeho aplikace vůbec. Kromě toho musel policista zohlednit též přítomnost nezletilých dětí jako skutečnost zvláštního zřetele hodnou, kdy potenciální negativní dopad násilného jednání má u těchto osob výrazný vliv na jejich další vývoj. Oproti tomu vykázání ze společného obydlí a jeho okolí na dobu deseti dnů není zásahem do práv žalobce zvláště citelným.

[9] Důkazy navržené žalobcem krajský soud neprovedl, neboť rozhodoval na základě skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu, a navržené důkazy by mohly přispět toliko k objasnění skutkového stavu *ex post*. Navíc se týkají rozhodování soudu o návrhu družky žalobce na nařízení předběžného opatření soudního vykázání, jenž podléhá jiným podmínkám než vykázání policejní.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření

[10] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl v záhlaví označený rozsudek krajského soudu, kterým byla jeho žaloba zamítnuta z výše nastíněných důvodů. Stěžovatel svou kasační stížnost opírá o důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a navrhuje zdejšímu soudu, aby napadený rozsudek zrušil.

[11] Dle stěžovatele v daném případě policejní orgán vycházel z vysvětlení družky. Se stěžovatelem byl sepsán úřední záznam o podání vysvětlení s tím, že se jedná o vysvětlení z důvodu objasnění skutečností důležitých pro odhalení trestného činu nebo přestupku ve věci podezření stěžovatele z napadení družky. K tomu se stěžovatel vyjádřit nechtěl a uvedl, že se vyjádří po konzultaci s právním zástupcem. V souvislosti s podáním vysvětlení však nebylo stěžovateli sděleno či jakkoliv naznačeno, že se jedná o prověření skutečností, jež by mohly vést k vykázání stěžovatele. Proto se stěžovatel omezil pouze na základní důvod své komunikace s policejním orgánem. Jelikož krajský soud konstatoval, že odmítnutím vypovídat stěžovatel na místě nijak nezpochybnil výpověď poskytnutou jeho družkou, obrátil stěžovatelův postup v jeho neprospěch, přestože právo nevypovídat je jeho zákonným právem a nesmí z toho být vyvozovány žádné skutkové závěry o tvrzeních ostatních zúčastněných. Stěžovatel dal policejnímu orgánu jasně najevo, že se dostavil, aby zjistil, kde se nachází jeho děti, a že se ve věci podezření z napadení družky vyjádří.

[12] Žádná z výpovědí v dané věci nebyla přímým zjištěním skutečností, neboť sestra i matka stěžovatelovy družky, které byly policejním orgánem kontaktovány telefonicky, poskytly pouze informace, které jim sdělila družka stěžovatele. Ani sestra družky, ke které družka po hádce se stěžovatelem odešla, neuvedla, že by u družky zaznamenala jakékoliv známky po fyzickém napadení.

[13] Skutková zjištění ve věci považuje stěžovatel za nedostatečná, neboť nebyla provedena žádná oficiální vysvětlení či předloženy listiny potvrzující napadení družky stěžovatelem, družka nejevila žádné známky fyzického napadení a její tvrzení se nepotvrdila ani místním šetřením. Policejnímu orgánu tak stačilo tvrzení družky, které

pokračování

bylo telefonicky zopakováno sestrou a matkou družky, nešlo o vlastní skutečnosti. Stěžovatel poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2013, č. j. 6 As 62/2012 – 18, dle něhož musí důvodný předpoklad vycházet z konkrétní objektivní skutečnosti. V daném případě však policejní orgán vyšel jen ze subjektivních tvrzení družky. O opaku však svědčí ostatní zjištění – výpovědi sousedů, žádná viditelná stopa násilí, absence předcházejících útoků a jejich řešení u příslušných orgánů. Nedostatek objektivních zjištění svědčících o důvodném předpokladu budoucího útoku činí zásah žalovaného nezákonným.

[14] Stěžovatel polemizuje s vyjádřením žalovaného k žalobě a uvádí, že pokud sousedé při místním šetření nepotvrdili údajné slovní a fyzické útoky stěžovatele, nebylo tím podpořeno tvrzení družky. Namítá též nepřezkoumatelnost (sic!) skutkového závěru krajského soudu v bodě 24. napadeného rozsudku, dle něhož tvrzením družky na místě přisvědčily její dvě nezletilé děti. V úředním záznamu o vykázání ani jiném navazujícím dokumentu žádné výpovědi dětí stěžovatele a družky nefigurují a není na ně odkázáno. Není zřejmé, o jaké výpovědi se mělo jednat a chybí návaznost na vykázání, které bylo učiněno bez ohledu na výpovědi dětí. Pokud dle žalovaného k vykázání postačují indicie a nejpravděpodobnější možný scénář, jak se jeví policistovi, stěžovatel s tímto názorem nesouhlasí, neboť v souladu se zákonem lze provést vykázání pouze na základě zjištění konkrétních objektivních skutečností majících oporu v důkazních prostředcích.

[15] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti konstatoval, že se ztotožňuje s odůvodněním krajského soudu, neboť se vypořádal se všemi aspekty daného případu a správně posoudil institut vykázání ze společného obydlí jakožto institut preventivní povahy. Zdůrazňuje závěr soudu, že v rámci soudního přezkumu musí být zohledněno, jakými informacemi v okamžiku rozhodování o vykázání policejní orgán disponoval, resp. disponovat měl a mohl. Krajský soud přezkoumatelně odůvodnil, že policista v daném případě vycházel i z objektivních okolností, nikoliv pouze ze subjektivních tvrzení ohrožené osoby a zprostředkovaně osob jí blízkých. Zároveň se vypořádal s tvrzením stěžovatele o účelovosti postupu jeho družky.

[16] Namítal-li stěžovatel, že ve věci nebyla sepsána žádná oficiální vysvětlení sestry a matky stěžovatelovy družky, jde dle žalovaného o námitku, kterou stěžovatel neuplatnil již v žalobě. Nadto s ohledem na požadavek rychlého řešení věci, kdy je třeba operativně vyřešit emočně vypjatou situaci, je provedení telefonického hovoru s matkou a sestrou ohrožené osoby dostačující. Přílišné formalizování postupů by bylo kontraproduktivní.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[17] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[18] Kasační stížnost **není** důvodná.

[19] Ustanovení § 44 odst. 1 zákona o Policii ČR stanoví: *Lze-li na základě zjištěných skutečností, zejména s ohledem na předcházející útoky, důvodně předpokládat, že se osoba dopustí nebezpečného útoku proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvláště závažného útoku proti lidské důstojnosti, je policista oprávněn vykázat tuto osobu z bytu nebo domu společně obývaného s útokem ohroženou osobou (dále jen „společné obydlí“), jakož i z bezprostředního okolí společného obydlí. Policista je oprávněn tuto osobu vykázat i v její nepřítomnosti.*

[20] Nejvyšší správní soud se zcela ztotožňuje s obecným výkladem, který krajský soud učinil ve vztahu k citovanému ustanovení, včetně srovnání s institutem soudního vykázání předběžným opatřením dle z. ř. s. Krajský soud velmi precizně vyložil, v jakých situacích se oba instituty aplikují a jaký je tzv. důkazní standard, který musí být splněn při jejich uplatnění. Na tuto obecnou argumentaci i s relevantní judikaturou Nejvyšší správní soud pro stručnost plně odkazuje (body 12. až 20. napadeného rozsudku, reprodukované v bodech [3] a [4] tohoto rozsudku). S touto částí odůvodnění ostatně stěžovatel nikterak nepolemizuje.

[21] Jádrem sporu spočívá v otázce, zda pro uložení vykázání dle shora citovaného ustavení stěžovateli dne 2. 12. 2017 byly splněny zákonné podmínky, tzn., zda policejním orgánem zjištěné skutečnosti zakládaly důvodný předpoklad, že by se stěžovatel mohl dopustit nebezpečného útoku proti životu, zdraví anebo svobodě nebo závažného útoku proti lidské důstojnosti družky (případně i jejich dětí). Dle stěžovatele neměl policejní orgán k dispozici žádné objektivní informace a vycházel pouze z tvrzení družky, která zprostředkovaly i její sestra a matka. S tím se však Nejvyšší správní soud neztotožňuje, a to z následujících důvodů.

[22] Na základě oznámení stěžovatele, že jeho družka i se třemi společnými dětmi odešla dne 1. 12. 2017 ze společného obydlí a nevrátila se, se dne 2. 12. 2017 dostavila družka stěžovatele (paní M.) k podání vysvětlení k policejnímu orgánu. Uvedla, že ji stěžovatel dne 1. 12. 2017 kolem 7:05 hodin ve společně obývaném bytě slovně a fyzicky napadl. Začal křičet a nadávat, protože mu družka oznámila pouze den předem, že chce jet navštívit rodiče. Protože mu skákala do řeči, začal jí nadávat velmi vulgárně. Poté, byť držela v náručí jejich ročního syna, do ní strčil tak, že se hlavou udeřila do lednice, a následně jí držel za obličej rukou. Po hádce v bytě vzal stěžovatel děti do školy a do školky a cestou ještě paní M. volal a vyhrožoval, že ji zabije, přičemž děti seděly v autě a plakaly. Syna z toho rozbolelo břicho, takže ho stěžovatel přivezl zpět domů. Paní M. poté odešla k sestře i s dětmi a domů se večer nevrátila. Bála se, protože se jí stěžovatel snažil celý den dovolat. Jejich soužití není v pořádku už asi pět let, kdy stěžovatel hrozně křičí a nadává. Přestal brát léky na endogenní deprese. Nejhorší je to poslední měsíc, kdy se jeho jednání stupňuje a vyhrožuje, že odejde, neustále řve kvůli malichernostem, řve i na děti. K otázkám doplnila, že občas do ní žduchne, nejhorší fyzický útok byl ten ze dne 1. 12. 2017, lékařské ošetření však nevyhledala, neboť nebyla zraněná. Stěžovatel nadává každý den. Když je ale pod vlivem alkoholu, je naopak vše v pořádku, pije často. Zabitím jí vyhrožoval zatím dvakrát. Nejvíce mu vadí, když mu skáče do řeči a neříká mu věci předem, a nemá se chovat jako její strašná rodina. Na děti nemá často nervy, všechno mu vadí, křičí na ně a prostřednímu synovi občas nadává, že je debil a magor, protože má ADHD.

[23] Následně měl podat ve věci vysvětlení stěžovatel, který se sám z vlastní iniciativy dostavil na policejní služebnu. V úředním záznamu o podání vysvětlení byl označen za osobu podezřelou ze spáchání trestného činu či přestupku týkajícího se napadání družky. K obsahu oznámení paní Macků nechtěl vypovídat, chtěl jen vědět, kde se nacházejí jeho děti. K oznámení se vyjádří po konzultaci s právním zástupcem. Dle úředního záznamu byl poučen o institutu vykázaní a o možných následcích eventuálního protiprávního jednání vůči družce.

[24] Spisová dokumentace dále obsahuje úřední záznam ze dne 2. 12. 2017 o obsahu telefonátu se sestrou a matkou paní M. Sestra uvedla, že si jí paní M. již řadu let stěžuje na soužití se stěžovatelem, přičemž nejhorší je to asi posledního půl roku. Stěžovatel neustále uráží paní M. a její rodinu, doma na ni křičí, používá ty nejsprostší nadávky i v přítomnosti dětí, kterým také nadává. Ví to od sestry (paní M.) a těch starších dětí, které jsou z něho vystresované. Dříve to bylo zejména o víkendech, v poslední době i v týdnu. Vadí mu všechno, maličkosti. Do paní M. žduchá, hlavně včera to měl udělat, když držela syna v náručí a narazila se o ledničku, nějak ji držel rukou za pusu. Také vyhrožuje, že od nich odejde a že jim nedá peníze a nechá je chciplout hlady. Matka paní M. uvedla, že situace trvá alespoň tři roky, přičemž dcera tvrdí, že pět let. Je to čím dál horší, stěžovatel hrozně křičí a nadává a používá ty nejsprostší výrazy i před dětmi, nebere na ně ohled a děti jsou z toho špatné. Dokonce ji (matku) a manžela přiměl, aby přijeli a přiznali mu, že paní M. skáče do řeči, což mu hrozně vadí. Nejhorší je to o víkendech, když je doma, přes týden tolik ne, neboť pije alkohol a ten ho mírní. Včera jí dcera volala, že ji stěžovatel napadl, „cásnul“ s ní tak, že si narazila hlavu, přestože měla v náručí to roční dítě. Prostřední syn z toho měl takový šok, že ho rozbolelo břicho a nemohl jít do školky.

[25] Policisté ještě dne 2. 12. 2017 provedli místní šetření v domě, kde se nachází společný byt stěžovatele a jeho družky. Sousedka v prvním patře domu sdělila, že ze čtvrtého patra, kde bydlí stěžovatel a jeho družka, k nim nemůže být nic slyšet. Sousedka z druhého patra slyší občas jen nějaké rány a dupání, ale neví odkud. Ve třetím patře soused z jednoho z bytů sdělil, že zde bydlí od srpna 2017, žádný křik, nadávky ani hluk neslyšel, ale byty mají vysoké stropy a od sousedů nebývá nic slyšet. Ve čtvrtém patře sousedé stěžovatele a družky neotevřeli (stejně jako někteří z nižších pater).

[26] Policejní orgán v úředním záznamu o vykázaní odůvodnil svůj postup tím, že družka stěžovatele oznámila, že ji stěžovatel dne 1. 12. 2017 v době kolem 7:05 hodin ve společně obývaném bytě slovně a fyzicky napadl. Po předchozí rozeprě ji velmi sprostě nadával a poté, byt držela v náručí jejich ročního syna, do ní strčil tak, že se hlavou udeřila do lednice, a následně jí držel za obličej rukou. Lékařské ošetření nevyhledala. Stěžovatel je na ni zlý už několik let, kdy na ni křičí a uráží ji, přičemž používá vulgarismy, a to i před jejich společnými dětmi (postupně narozenými v letech 2007, 2012 a 2016). Vadí mu hlavně to, že mu skáče do řeči. Také ji dvakrát vyhrožoval, že ji zabije. Prostřednímu synovi, který trpí ADHD, někdy nadává, že je debil a magor, ale děti nebije. V souladu s tímto tvrzením se vyjádřily i matka a sestra stěžovatelovy družky, kterým se družka dlouhodobě svěřuje. Věděly, že jí stěžovatel velmi často a velice vulgárně nadává i před jejich dětmi a hrozně mu vadí, když mu družka skáče do řeči. Stejně jako ona popsaly i incident ze dne 1. 12. 2017. Její sdělení jim potvrzují i obě starší děti. Místním šetřením nebylo zjištěno nic

relevantního a stěžovatel k věci odmítl vypovídat. I na základě vyhodnocení možného rizika do budoucnosti SARA DN, měl policejní orgán důvodnou obavu, že stěžovatel bude své jednání vůči družce a dětem opakovat.

[27] Námitkám stěžovatele, dle nichž měla družka policejního vykázání využít jako nátlaku k řešení partnerských sporů, přičemž si předem připravila odpovědi na otázky SARA DN, nebylo přisvědčeno.

[28] Jak je zřejmé ze shora uvedené rekapitulace, a jak ostatně podrobně rozebral i krajský soud, policejní orgán při vykázání stěžovatele nevycházel pouze z tvrzení ohrožené osoby, což je postup, který judikatura Nejvyššího správního soudu zapovídá (zejména rozsudek ze dne 2. 5. 2013, č. j. 6 As 62/2012 – 18). Jako objektivní okolnosti korespondující s tvrzeními paní M. vzal žalovaný i soud v úvahu, že paní Macků den před podáním vysvětlení od stěžovatele odešla ke své sestře i s dětmi. K podání vysvětlení se nedostavila sama ze své iniciativy, aby dosáhla vykázání stěžovatele ze společného obydlí, nýbrž až poté, co stěžovatel sám učinil oznámení, že se jeho družka s dětmi nevrátila domů. Nic tudíž nenásvědčuje tomu, že by byla její výpověď předem připravená a motivovaná cílem stěžovateli škodit. Dále bylo zohledněno i vyhodnocení diagnostiky možných rizik za pomoci metody SARA, která se užívá při identifikaci domácího násilí. Výpověď paní M. podpořily i výpovědi její matky a sestry, které sice převážně zprostředkovaly tvrzení paní M., nicméně jednotlivé výpovědi spolu navzájem korespondovaly (co se týče doby trvání problémů ve vztahu stěžovatele a jeho družky, jejich postupného zhoršování a charakteru útoku; to, že stěžovatel používá velmi silné vulgarismy, že tak činí i před dětmi; důvody vyvolávající agresivní chování stěžovatele; že mu vadí rodina paní M.; dále též to, že stěžovatel do paní M. občas žduchá, že jeho agresivitu tlumí alkohol - výpovědi byly natolik souladné, že lze o jejich věrohodnosti stěžovateli pochybovat a svědčí o skutečně dlouhodobém svěřování se s problémy, než o předem připraveném scénáři), přičemž nereprodukovaly pouze tvrzení paní M., ale i dvou starších dětí, které měly sestře paní M. agresivní chování potvrdit. Matka i sestra se shodovaly, že dětem stěžovatelova agrese působí stres. V neposlední řadě pak pochybnosti o pravdivosti tvrzení paní M. nevzněl ani stěžovatel, když se k věci odmítl vyjádřit.

[29] Lze tedy uzavřít, že policejní orgán musel v popsané vypjaté situaci jednat rychle a že na základě všech nashromážděných informací (které, jak už bylo uvedeno, nebyly pouze subjektivními tvrzeními paní M.) mohl důvodně předpokládat, že by k obdobným útokům proti paní M., a v konečném důsledku i proti dětem, mohlo dojít znovu. Krajský soud správně konstatoval, že policejní orgán musel při zvažování uložení vykázání obzvlášť zohlednit, že svědky stěžovatelových agresivních útoků (zejména na lidskou důstojnost) jsou i nezletilé děti stěžovatele a jeho družky. Bylo třeba postupovat efektivně a zajistit dostatečnou ochranu osobám tak zranitelným, jako jsou nezletilé děti. V případě pochybností je nutno upřednostnit zájmy nezletilých dětí před zásahem do soukromého a rodinného života dospělé osoby. Vzhledem k délce vykázání (10 dnů) nejde totiž o tak citelný zásah, pokud je srovnáván s možnými negativními dopady do psychiky a dalšího vývoje dětí, které jsou opakovaně přítomny útokům otce na matku.

[30] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že vykázání dle § 44 zákona o Policii ČR není institutem sankčním majícím za cíl potrestat vykázanou osobu za předchozí útoky,

pokračování

nýbrž institutem preventivně ochranným, který má zabránit dalším potenciálním útokům do budoucna. Právo nevypovídat a zákaz klást jeho využití k tíži obviněnému platí především v oblasti trestání (soudního i správního). To, že se stěžovatel odmítl vyjádřit k obsahu oznámení paní M., mu tak nemůže být přičítáno k tíži v řízení o přestupku či o trestném činu. Nicméně v rámci zvažování uložení vykázání dle zákona o Policii ČR nelze ani hovořit o tom, že by tato skutečnost byla stěžovateli přičítána k tíži. Jde pouze o zhodnocení všech dostupných informací při rozhodování policisty, zda tohoto svého oprávnění využije, či nikoliv. Krajský soud správně konstatoval, že přirozenou reakcí osoby, která je z něčeho nepravdivě nařčena, je projevít nesouhlas, předestřít svou verzi události, nabídnout vlastní pohled na motivaci daného nařčení atd. Stejně tak zcela logicky akcentoval, že policejní orgán neměl ke zvážení žádný jiný skutkový děj, než který předestřela paní M. a její rodina. Stěžovatelovo mlčení bylo jen další okolností podporující obavy z dalšího možného útoku. V žádném případě se však nejednalo o porušení práva nevypovídat. Pro úplnost Nejvyšší správní soud podotýká, že dle úředního záznamu byl stěžovatel o možnosti vykázání poučen, a jeho kasační námitka (viz bod [11] tohoto rozsudku) tudíž není důvodná.

[31] Pokud dle stěžovatele absence viditelných znaků fyzického napadení a relevantních zjištění při místním šetření v místě bydliště stěžovatele a družky prokazuje, že družka netvrdila pravdu, Nejvyšší správní soud tento názor nesdílí. Ani družka totiž netvrdila, že by jí fyzický útok stěžovatele zanechal nějaká zranění. Odešla však z obavy, že stěžovatel bude útoky opakovat, vadilo jí, že se začaly stupňovat a docházelo k nim i před dětmi. Stejně tak krajský soud vysvětlil, že místní šetření sice věc blíže neobjasnilo, avšak ani nijak nezpochybnilo důvěryhodnost výpovědi paní M. Jak přitom plyne ze záznamu o místním šetření, nebylo zjištěno nic relevantního, neboť někteří sousedé doma nebyli, jiní bydleli ve vzdálenější části domu, a jeden soused uvedl, že v domě jsou vysoké stropy, takže ani z ostatních bytů nic slyšet nejde. Proto tedy skutečnost, že nikdo nepotvrdil, že by byly z bytu stěžovatele a jeho družky slyšet nějaké nadávky a křik, neznamená, že by k popsanému chování stěžovatele nedocházelo. Ani to, že družka dosud útoky stěžovatele u orgánů veřejné moci neoznámila, její tvrzení nevyvrací.

[32] Jestliže krajský soud v bodě 24. napadeného rozsudku konstatoval, že tvrzením paní M. „*kromě její matky a sestry na místě přisvědčily i její dvě nezletilé děti – J. H., narozena dne X a I. J. H., narozen dne X*“, pak z toho nelze vyvozovat nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku či nesprávný skutkový závěr. Toto zjištění soudu, byť daná formulace může být zavádějící, vychází ze skutečnosti, kterou shora akcentoval i Nejvyšší správní soud. Matka a sestra paní M. nezískaly informace, které sdělily policii, pouze od paní M., ale i od dvou starších dětí. Ty totiž měly vulgární útoky stěžovatele potvrdit a být z toho v psychické nepohodě. Krajský soud ani netvrdil, že děti byly policejním orgánem vyslechnuty. Popsaná skutečnost však pro soud představovala jednu z objektivních okolností, která podpořila odůvodněnost policejního vykázání. Jeho skutkové zjištění tak zcela odpovídá obsahu spisové dokumentace.

[33] Jak žalovaný správně upozorňuje, v žalobě podané krajskému soudu stěžovatel rozporoval pouze obsah výpovědi matky a sestry paní M. (že nejde o vlastní skutečnosti, ale pouze o reprodukci tvrzení družky a dětí), nenamítal však nic proti způsobu, jakým policejní orgán jejich svědectví získal (učinil záznam o obsahu telefonického hovoru a

nepřizval je k osobnímu podání vysvětlení). Tato námitka je tudíž podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřijatelná.

[34] Nejvyšší správní soud uzavírá, že postup policejního orgánu v žádném případě nesvědčí o ničím nepodložené libovůli, nýbrž o snaze zajistit bezpečí a předejít možným agresivním útokům do budoucna. Pokud by správní soudy v případě uplatnění policejního vykazání, které trvá 10 dnů a je institutem operativně preventivního charakteru, vyžadovaly precizní a formálně náročné zjišťování skutkového stavu, zabránily by tím zcela jeho využití. K vykazání musí dojít rychle, aby odvrátilo prvotní nebezpečí násilného jednání. Postačí tedy „důvodný předpoklad“, že by k zákonem definovanému jednání mohlo dojít. Ten v daném případě v okamžiku rozhodování policejního orgánu existoval.

IV. Závěr a náklady řízení

[35] S ohledem na vše výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[36] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. září 2018

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu